

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍ ADVOKÁTKY
ELEANOR SHARPSTON
přednesené dne 13. listopadu 2014¹

Věc C-546/12 P

Ralf Schröder,
příčemž dalšími účastníky řízení jsou:
Odrůdový úřad Společenství (OÚS)
a

Jørn Hansson

„Kasační opravný prostředek — Odrůdová práva Společenství — Rozhodnutí odvolacího senátu v řízení o odnětí odrůdového práva — Zjištění skutkového stavu z moci úřední — Článek 76 nařízení (ES) č. 2100/94“

1. Svým kasačním opravným prostředkem podaným v projednávané věci proti rozsudku Tribunálu T-242/09² napadá R. Schröder rozhodnutí, kterým Tribunál zamítl jeho žalobu proti rozhodnutí odvolacího senátu (dále jen „senát“) Odrůdového úřadu Společenství („OÚS“, dále též jen „Úřad“) ze dne 23. ledna 2009 o žádosti o odnětí odrůdového práva Společenství (dále jen „odrůdové právo“) uděleného odrůdě *Osteospermum ecklonis* LEMON SYMPHONY³.

2. Východiska sporu v projednávané věci jsou ve stručnosti následující. Dne 5. září 1996 podal J. Hansson (vedlejší účastník řízení před OÚS) u OÚS žádost o udělení odrůdového práva pro odrůdu LEMON SYMPHONY. OÚS požádal Bundessortenamt (německý Spolkový úřad pro ochranu rostlinných odrůd), aby provedl potřebné technické zkoušení. Za tímto účelem si Bundessortenamt vyžádal „20 mladých rostlin obchodní jakosti, neořezaných a neošetřených regulátory růstu“. Jørn Hansson poslal požadovaný rostlinný materiál dne 10. ledna 1997. Znalec provádějící uvedené technické zkoušení uvedl pro OÚS následující: „V souladu s bodem II druhým pododstavcem technického protokolu OÚS, který se týká přezkumu odlišnosti, uniformity a stálosti, si Vás dovoluujeme informovat, že materiál určený pro množení odrůdy uvedené v předmětu, který nám byl zaslán, se skládá z rostlin s poupaty určených k prodeji, které byly ošetřeny regulátory růstu a byly ořezané. Řádné provedení technického zkoušení se tedy zdá být ohroženo.“ Technické zkoušení bylo nicméně následně provedeno (dále jen „technické zkoušení z roku 1997“), i když Tribunál v napadeném rozsudku konstatoval, že Bundessortenamt nebyl schopen potvrdit, zda bylo uskutečněno přímo na rostlinném materiálu zasláném J. Hanssonem nebo na řízcích získaných z uvedeného materiálu. Bundessortenamt poté vyhotovil zprávu o zkoušení, ke které byl připojen úřední popis odrůdy LEMON SYMPHONY a z níž vyplývalo, že vlastnost „růst výhonků“ byla vyjádřena jako „vzpřímený“⁴.

3. Odrůdové právo bylo pro odrůdu LEMON SYMPHONY uděleno dne 6. dubna 1999.

1 — Původní jazyk: angličtina.

2 — Rozsudek Schröder v. OÚS – Hansson (LEMON SYMPHONY), spojené věci T-133/08, T-134/08, T-177/08 a T-242/09, EU:T:2012:430, dále jen „napadený rozsudek“.

3 — Žlutá rostlina připomínající kopretinu, která se používá v okrasných záhonech.

4 — Viz body 7 až 12 napadeného rozsudku. Správné řízení před OÚS a senátem shrnuji v bodech 23 až 36 tohoto stanoviska.

4. Dne 26. listopadu 2001 podal R. Schröder žádost o odrůdové právo pro odrůdu *Osteospermum ecklonis* SUMOST 01⁵. Z technického zkoušení vyplynulo, že se SUMOST 01 neliší od odrůdy LEMON SYMPHONY. Žádost R. Schrödera byla proto zamítnuta. R. Schröder následně několika podáními napadl rozhodnutí o udělení odrůdového práva pro odrůdu LEMON SYMPHONY ve snaze získat ochranu pro odrůdu SUMOST 01. Ve správním řízení a v řízení před Tribunálem se R. Schröder následně domáhal prohlášení neplatnosti uvedeného odrůdového práva. Argumentuje v zásadě, že technické zkoušení z roku 1997 bylo neplatné, protože materiál použitý k tomuto účelu byl vadný. Poukazuje rovněž na to, že odrůda LEMON SYMPHONY nikdy neexistovala ve formě vyjádřené v jejím úředním popisu zapsaném v Rejstříku odrůdových práv Společenství v roce 1997.

5. Ralf Schröder tvrdí, že technické zkoušení z roku 1997 bylo vadné z následujících důvodů. Zaprvé z rostlin zaslaných Bundessortenamt byly odebrány řízky a ty byly následně použity při zkoušení namísto materiálu zaslaného J. Hanssonem (držitelem odrůdového práva pro odrůdu LEMON SYMPHONY). Zadruhé byly zkoušeným materiálem rostliny s poupaty, které byly ošetřeny regulátory růstu. Zatřetí existovaly rozdíly oproti popisu LEMON SYMPHONY provedeném v Japonsku. Začtvrté je podle nařízení Rady (ES) č. 2100/94⁶ odrůda odlišná pouze, pokud se dá projevem vlastností vyplývajících z genotypu nebo z kombinace genotypů odlišit; nemůže jít o odlišnost, jestliže konstatovaný projev vlastností vyplývá z mechanického ošetření a ošetření regulátory růstu.

6. Ralf Schröder nyní předkládá šest důvodů kasačního opravného prostředku.

7. Mám za to, že pouze první z uvedených důvodů – tedy, že se Tribunál svým rozhodnutím, že senát nemá povinnost zjistit skutkový stav z moci úřední, dopustil nesprávného právního posouzení a porušil tak jeho základní práva – je skutečnou právní otázkou; zároveň je z níže uvedených důvodů tento důvod kasačního opravného prostředku neopodstatněný.

Právo Evropské unie

Základní práva

8. Článek 41 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“)⁷ zaručuje každému právo na to, aby jeho záležitosti byly orgány Unie řešeny nestranně, spravedlivě a v přiměřené lhůtě.

9. Článek 47 Listiny stanoví právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces.

Nařízení (ES) č. 2100/94

10. Základní nařízení vytváří systém (existující vedle vnitrostátních systémů) udělování práv průmyslového vlastnictví pro odrůdy rostlin, jež jsou platná v celé Evropské unii⁸. K provádění uvedeného nařízení byl zřízen OÚS⁹. Předmětem odrůdového práva mohou být odrůdy všech botanických rodů a druhů, mimo jiné i hybridy mezi rody nebo druhy¹⁰. Určité odrůdové lze přiznat

5 — Odrůda, kterou pěstuje a uvádí na trh společnost Jungpflanzen Grünwald GmbH (dále jen „Grünwald“), v níž drží R. Schröder 5 % podíl.

6 — Nařízení ze dne 27. července 1994 o odrůdových právech Společenství (Úř. věst. L 227, s. 1; Zvl. vyd. 03/16, s. 390) (dále jen „základní nařízení“ nebo „nařízení“).

7 — Úř. věst. 2010 C 83, s. 389.

8 — Články 1 a 3.

9 — Článek 4.

10 — Článek 5 odst. 1.

ochranu jen tehdy, je-li odlišná, uniformní, stálá a nová¹¹. Držiteli odrůdového práva přísluší výlučné právo provádět úkony uvedené v čl. 13 odst. 2 či k nim dát souhlas¹². Odrůdové právo lze získat podáním příslušné žádosti; podmínky daného procesu jsou upraveny v kapitole I nařízení. OÚS je povinen provést formální a věcné přezkoumání žádosti a rovněž technické zkoušení¹³.

11. Článek 7 odst. 1 stanoví: „Odrůda je považována za odlišnou, pokud se dá projevem vlastností vyplývajících z genotypu nebo z kombinace genotypů jasně odlišit od jakékoli jiné odrůdy, jejíž existence je obecně známa ke dni podání žádosti stanoveného podle článku 51.“¹⁴ Podle čl. 7 odst. 2 se existence jiné odrůdy považuje za „obecně známou“, pokud a) byla předmětem odrůdového práva nebo byla zapsána do úředního seznamu odrůd ve Společenství nebo některém státě nebo mezinárodní organizaci s odpovídající pravomocí; nebo b) pro ni byla podána žádost o udělení odrůdového práva nebo o zápis do úředního seznamu odrůd, pokud bylo žádosti mezitím vyhověno.

12. Odrůda se považuje za „stálou“, pokud mimo jiné projev těch vlastností, které jsou zahrnuty do přezkoumání odlišnosti, zůstane po opakovaném množení nezměněn¹⁵.

13. Článek 20 („Prohlášení neplatnosti odrůdových práv Společenství“) stanoví:

„1. Úřad prohlásí odrůdové právo Společenství neplatným, pokud zjistí, že:

a) při udělení odrůdového práva Společenství nebyly splněny podmínky uvedené v člancích 7 nebo 10;

[...]

2. Pokud je odrůdové právo Společenství prohlášen[o] neplatným, jeho účinky podle tohoto nařízení jsou považovány za neexistující od samého počátku.“

14. Podmínky zrušení odrůdového práva jsou uvedeny v článku 21.

15. Rozhodnutí OÚS musí být odůvodněna a mohou být založena pouze na důvodech nebo důkazech, ke kterým se účastníci řízení mohli vyjádřit ústně nebo písemně¹⁶.

16. Pokud nařízení neobsahuje procesní ustanovení, musí OÚS použít zásady procesního práva obecně uznávané v členských státech¹⁷.

17. Proti rozhodnutím OÚS přijatým mimo jiné podle článků 20 a 21 se lze odvolat k odvolacímu senátu¹⁸.

18. Článek 76 stanoví: „V řízení před Úřadem zjistí Úřad skutkový stav z moci úřední, v míře v jaké spadají [spadá] pod články 54 a 55. Skutečnosti a důkazy, které nebyly předloženy ve lhůtě stanovené Úřadem, Úřad v úvahu nevezme.“

11 — Článek 6.

12 — Konkrétně: a) produkce nebo reprodukce (množení); b) úprava za účelem množení; c) nabízení k prodeji; d) prodej nebo jiné uvedení do oběhu; e) vývoz ze Společenství; f) dovoz do Společenství; g) uschování za některým z účelů uvedených v písmenech a) až f).

13 — Kapitola II základního nařízení.

14 — Ustanovení, kterými se řídí posouzení žádostí, jsou uvedena v kapitole II. Podle článku 54 přezkoumává OÚS splnění podmínek pro udělení odrůdového práva. Článek 55 odst. 1 upravuje technické zkoušení, jehož součástí je mimo jiné určení, zda byly splněny podmínky stanovené v článku 7, pokud jde o odlišnost. Zkoušení provádějí úřady určené členskými státy, které jsou touto funkcí pověřeny podle ustanovení čl. 30 odst. 4.

15 — Článek 9.

16 — Článek 75.

17 — Článek 81 odst. 1.

18 — Článek 67. Podle článku 21 zruší OÚS odrůdové právo, pokud zjistí, že už nejsou plněny podmínky uniformity (článek 8) a stálosti (článek 9).

19. Úřední popis odrůdy může OÚS po konzultaci s držitelem z vlastního podnětu přizpůsobit, pokud jde o počet a druh vlastností, jakož i o stanovené projevy těchto vlastností¹⁹.

20. Odvolací senát při plnění svých funkcí působí v rámci příslušnosti OÚS²⁰.

21. Článek 73 odst. 1 stanoví právo podat proti rozhodnutí odvolacího senátu opravný prostředek u Soudního dvora. Takový opravný prostředek je přípustný pouze z důvodů uvedených v čl. 73 odst. 2²¹.

Nařízení Komise (ES) č. 1239/95

22. Nařízení č. 1239/95²² stanoví podrobná pravidla pro účely použití základního nařízení. Článek 51 stanoví, že pokud není stanoveno jinak, ustanovení týkající se řízení před Úřadem se přiměřeně vztahují na odvolací řízení.

Správní řízení

23. Úplný popis správního řízení před příslušným výborem OÚS a odvolacím senátem je uveden v bodech 5 až 78 napadeného rozsudku. Ve stručnosti je situace následující.

24. Dne 27. října 2003 podal J. Hansson (jakožto držitel práv k LEMON SYMPHONY) písemné námitky proti žádosti R. Schrädera (ze dne 26. listopadu 2001) o udělení odrůdového práva pro odrůdu SUMOST 01²³. Rozhodnutím ze dne 19. února 2007 (dále jen „rozhodnutí o zamítnutí“) vyhověl Úřad vzneseným námitkám a žádost R. Schrädera zamítl, a to především proto, že se odrůda SUMOST 01 jasně neodlišuje od LEMON SYMPHONY, a že tedy nebyly splněny podmínky stanovené v článku 7 nařízení.

25. Posléze dne 26. října 2004 podal R. Schröder žádost o zrušení odrůdového práva Společenství uděleného LEMON SYMPHONY na základě článku 21 nařízení z důvodu, že vlastnosti uvedené v popisu odrůdy, včetně těch, které byly posouzeny při přezkoumání odlišnosti, nejsou stále, a nespĺňují tedy požadavky článku 9. Dopisem ze dne 10. května 2007 informoval OÚS R. Schrädera, že podle rozhodnutí příslušného výboru nebyly podmínky pro zrušení uvedené v článku 21 nařízení splněny (dále jen „rozhodnutí o zamítnutí zrušení“).

26. Dne 7. prosince 2004 rozhodl OÚS o provedení kontrolního technického zkoušení, aby ověřil, zda odrůda LEMON SYMPHONY jako taková nadále existuje. Dne 14. září 2005 vyhotovil Bundessortenamt zprávu o zkoušení, která navrhovala zachování odrůdy LEMON SYMPHONY. K této zprávě byl připojen nový popis odrůdy LEMON SYMPHONY datovaný téhož dne, z něhož zejména vyplývá, že vlastnost „růst výhonků“ byla nyní vyjádřena jako „[polovzpřímený až horizontální]“. Dopisem ze dne 25. srpna 2006 navrhl OÚS J. Hanssonovi změnit úřední popis odrůdy LEMON SYMPHONY zapsaný v rejstříku v roce 1997 na nový popis odrůdy ze dne 14. září 2005. OÚS

19 — Článek 87 odst. 4.

20 — Článek 72.

21 — V tomto ohledu lze podat opravný prostředek k Tribunálu pouze na základě právních otázek. Opravný prostředek lze podle čl. 73 odst. 2 nařízení podat z důvodu nepříslušnosti, porušení podstatných procesních předpisů, porušení Smlouvy, tohoto nařízení nebo jakékoli právní normy, kterou je nutno použít při jejich provádění, nebo z důvodu zneužití pravomoci.

22 — Nařízením, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 2100/94, pokud jde o řízení před Odrůdovým úřadem Společenství (Úř. věst. L 121, s. 37; Zvl. vyd. 03/17, s. 327) (dále jen „prováděcí nařízení“). Uvedené nařízení bylo zrušeno a nahrazeno nařízením Komise (ES) č. 874/2009 (Úř. věst. L 251, s. 3) s účinností ode dne 14. října 2009, tedy po rozhodné době v původním řízení. Mezi uvedená pravidla patří právo účastníků řízení předkládat dokumenty na podporu svých tvrzení (článek 57) a pravidla týkající se dokazování (článek 60) a pověřování znalců (článek 61).

23 — Jörn Hansson měl rovněž za to, že prodejem odrůdy SUMOST 01 jsou porušována jeho práva k odrůdě LEMON SYMPHONY. Podal proto na společnost Grünewald žalobu u německého soudu, který rozhodl v jeho prospěch. Odvolání společnosti Grünewald proti uvedenému rozsudku zamítl Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) dne 23. dubna 2009.

považoval tuto změnu za nezbytnou jednak z důvodu pokroku v oblasti možností výběru, jehož bylo dosaženo od zkoušení uvedené odrůdy v roce 1997, jednak proto, že v důsledku změny obecných zásad zkoušení, ke které došlo v roce 2001, bylo možné rozdíl ve známce vztahující se k vlastnosti „růstu výhonků“ vysvětlit na základě okolnosti, že v „tabulce vlastností VI“, kterou uvedený úřad používal v roce 1997, nebyla uvedena žádná srovnávací odrůda a že LEMON SYMPHONY byla během daného roku nejvzpřímenější odrůdou. Navíc od roku 1997 značně vzrostl počet odrůd druhu *Osteospermum ecklonis* a došlo k částečné změně obecných zásad zkoušení, což vyžadovalo úpravu úrovní projevu.

27. Jørn Hansson přijal tento návrh dopisem ze dne 22. září 2006. Dopisem ze dne 18. dubna 2007 oznámil OÚS J. Hanssonovi rozhodnutí provést změnu úředního popisu odrůdy LEMON SYMPHONY podle čl. 87 odst. 4 nařízení (dále jen „rozhodnutí o provedení změny“) z vlastního podnětu. Dne 21. května 2007 informoval Úřad R. Schrädera o rozhodnutí o provedení změny popisu a nahrazení úředního popisu LEMON SYMPHONY zapsaného do Rejstříku odrůdových práv Společenství v roce 1997 popisem z roku 2005.

28. Ralf Schröder se proti rozhodnutí o zamítnutí, rozhodnutí o zamítnutí zrušení a rozhodnutí o provedení změny odvolal k odvolacímu senátu²⁴. Všechna tři odvolání byla zamítnuta.

29. Dne 11. dubna 2007 podal R. Schröder žádost o odnětí odrůdového práva uděleného pro odrůdu LEMON SYMPHONY. OÚS uvedenou žádost dopisem ze dne 26. září 2007 zamítl. Posledně jmenované rozhodnutí bylo následně dne 19. října 2007 napadeno odvoláním k odvolacímu senátu²⁵.

30. Dne 23. ledna 2009 zamítl senát odvolání jako neopodstatněné (dále jen „rozhodnutí ve věci odnětí práva“). Senát učinil následující zjištění. Zaprvé Bundessortenamt informoval OÚS, že řádné provedení technického zkoušení může být ohroženo, bude-li použit poskytnutý materiál (rostliny s poupaty ošetřené regulátory růstu), bylo mu nicméně sděleno, že má ve zkoušení pokračovat a odebrat z uvedeného materiálu řízky. Zadruhé je běžnou praxí množit řízkováním všechny odrůdy použité v rámci zkoušení tak, že se řízky odeberou současně, aby bylo zajištěno, že veškerý materiál je stejného fyziologického věku. Zatřetí otázka chemického ošetření není tak jednoduchá, jak R. Schröder tvrdí²⁶. Začtvrté lze důvodně učinit závěr, že regulátor růstu zkoušení neovlivnil. Druh regulátoru růstu, který je používán během množení, nemá obvykle trvalý účinek, neboť následná kontrola růstu rostliny vyžaduje dodatečný postřik regulátory růstu (senát dal přednost informacím, které v tomto ohledu předložil J. Hansson). Zapáté není tvrzení R. Schrädera, že referenční odrůdy uvedené v obecných zásadách byly v roce 1997 známé, relevantní. Zašesté je odrůda LEMON SYMPHONY, která byla získána generickým křížením druhů *Osteospermum* a *Dimorphoteca*, jako taková jedinečná nejen svými morfologickými vlastnostmi, ale též nepřetržitým obdobím květu, které je delší než období současných odrůd *Osteospermum*. Z důvodu jedinečné povahy LEMON SYMPHONY nebylo možné nalézt v rámci zkoušení provedeného Bundessortenamt v roce 1997 referenční odrůdy, s nimiž by LEMON SYMPHONY mohla být srovnávána.

31. V dopise ze dne 30. března 2009 uvádí R. Schröder několik kritických poznámek a námitek, jak ve vztahu k protokolu o jednání, tak k průběhu slyšení konaného dne 23. ledna 2009. V řízení před Tribunálem R. Schröder nabídl důkazy pro svá tvrzení²⁷.

24 — Rozhodnutí senátu o jednotlivých odvoláních jsou označena jako A 005/2007 (ohledně žádosti o udělení odrůdového práva pro odrůdu SUMOST 01), A 006/2007 (ohledně žádosti o zrušení odrůdového práva pro odrůdu LEMON SYMPHONY) a A 007/2007 (odvolání proti rozhodnutí OÚS o změně úředního popisu odrůdy LEMON SYMPHONY z vlastního podnětu).

25 — Rozhodnutí A 010/2007 (odvolání proti rozhodnutí OÚS ve věci odnětí odrůdového práva pro odrůdu LEMON SYMPHONY) (dále jen „napadené rozhodnutí“).

26 — Senát uvádí, že tomu tak je proto, že dotčené chemické ošetření bylo provedeno v souladu s relevantními zkušebními protokoly.

27 — Ralf Schröder tak učinil poté, co podal žalobu k Tribunálu dne 24. června 2009: viz bod 77 rozsudku Tribunálu.

Řízení před Tribunálem a napadený rozsudek

32. Ralf Schröder podal k Tribunálu čtyři samostatné žaloby směřující proti rozhodnutím senátu²⁸. Každou z uvedených žalob se domáhal zrušení relevantního rozhodnutí a náhrady nákladů ze strany OÚS. Všechny čtyři věci byly spojeny pro účely vydání rozsudku.

33. Tribunál uvedl, že první tři ze spojených věcí (T-133/08, T-134/08 a T-177/08) navzájem úzce souvisí a jsou závislé na rozhodnutí ve věci T-242/09, která se týká řízení o odnětí práva. Posledně uvedená věc byla proto projednána první.

34. Ralf Schröder uvedl čtyři žalobní důvody. V prvních třech se dovolával porušení základního nařízení: i) článku 76 (zjištění skutkového stavu Úřadem z moci úřední) a článku 81 (použití procesních ustanovení uznávaných členskými státy); ii) článku 7 (podmínky odlišnosti odrůdy) a článku 20 (zrušení odrůdového práva); a iii) článku 75 (povinnost uvést odůvodnění). Čtvrtým žalobním důvodem poukazoval na porušení čl. 63 odst. 1 a 2 prováděcího nařízení (pravidla týkající se zápisu z ústní části řízení a dokazování).

35. Tribunál rozhodl, že žaloba ve věci T-242/09 je neopodstatněná. Rozsudkem ze dne 18. září 2012 ji proto zamítl.

36. Ve věcech T-133/08, T-134/08 a T-177/08 Tribunál opravným prostředkům (žalobám) částečně vyhověl, pokud jde o žalobní důvod vycházející z porušení čl. 59 odst. 2 prováděcího nařízení s ohledem na předvolání k jednání před OÚS a právo být vyslechnut. Zrušil proto rozhodnutí senátu o zamítnutí, rozhodnutí senátu o zamítnutí zrušení a rozhodnutí senátu o provedení změny.

Kasační opravný prostředek a řízení před Soudním dvorem

37. Ralf Schröder se domáhá, aby Soudní dvůr zrušil napadený rozsudek, pokud jde o rozhodnutí ve věci T-242/09, vyhověl jeho žádosti o odnětí odrůdového práva pro odrůdu LEMON SYMPHONY a přiznal mu náhradu nákladů čtyř dotčených řízení před Tribunálem.

38. Šest důvodů kasačního opravného prostředku, které R. Schröder předkládá, lze shrnout takto. Zaprvé se Tribunál svým rozhodnutím, že senát nemohl jednat v řízení o odnětí práva z moci úřední, dopustil nesprávného právního posouzení. Tribunál porušil jeho práva ohledně důkazního břemene a dokazování před senátem – porušil tak svou povinnost věc přezkoumat a porušil jeho právo na spravedlivý proces, řádnou správu a účinnou právní ochranu. Zadruhé Tribunál nesprávně určil, že účastník řízení nemá nárok na provedení důkazu v řízení před senátem, nepředloží-li alespoň neúplný důkaz na podporu takové žádosti, a porušil tak pravidla týkající se důkazního břemene a dokazování. Kromě toho i za předpokladu, že by v řízení o odnětí práva před senátem nesl důkazní břemeno žadatel, Tribunál mu odepřel právo být vyslechnut a zkreslil skutkový stav a důkazy. Zatřetí se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení tím, že předpokládal, že určitá skutečnost (praxe spočívající v množení zkoušených vzorků řízkováním) je „obecně známá“, ačkoli (podle jeho názoru) není tato skutečnost pravdivá. Nesplnil tak svou povinnost provést přezkoumání a zkreslil skutkový stav a důkazy. Tribunál začtvrté nesprávně určil, že R. Schröder nepředložil důkazy na podporu svého tvrzení o účincích regulátorů růstu. Rozsudek je tedy vnitřně rozporný a obsahuje nedostatečné odůvodnění. Tribunál se navíc nezabýval legitimitou rozhodnutí senátu. Zapáté závěr, že vlastnost „růst výhonků“ odrůdy *Osteospermum* nebyla zahrnuta do zkoumání odlišnosti, je v rozporu s články 7 a 20 základního nařízení. Jde o nepřípustné rozšíření předmětu sporu a Tribunál tak z vlastního podnětu vznesl otázku, která mu nebyla předložena účastníky řízení, a nejednalo se přitom o otázku veřejného

28 — Věc T-177/08 (rozhodnutí o zamítnutí, A 005/2007); věc T-134/08 (rozhodnutí o zamítnutí zrušení, A 006/2007); T-133/08 (rozhodnutí o provedení změny, A 007/2007); a T-242/09 (rozhodnutí ve věci odnětí práva, A 010/2007).

pořádku. Zašesté napadá R. Schröder závěr, že „růst výhonků“ odrůdy *Osteospermum* lze určit ve vztahu k jiným rostlinám, které byly součástí dotčeného zkoumání. Takový závěr zkresluje skutkový stav, porušuje nařízení, představuje nepřijatelné rozšíření předmětu sporu a porušení povinnosti provést plné přezkoumání. Dotčené rozhodnutí je tedy vnitřně rozporné.

39. OÚS, podporovaný J. Hanssonem (držitelem práv k odrůdě LEMON SYMPHONY, vedlejším účastníkem v řízení před Tribunálem a dalším účastníkem řízení před odvolacím senátem), navrhuje, aby Soudní dvůr kasační opravný prostředek zamítl a uložil R. Schröderovi náhradu nákladů řízení.

Posouzení

K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku: nesprávné právní posouzení, pokud jde o závěr, že senát nemohl jednat z moci úřední, a porušení práva na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces

Relevantní pasáže rozsudku Tribunálu

40. Tribunál uvedl, že článek 76 základního nařízení (týkající se zjišťování skutkového stavu Úřadem z moci úřední) nelze striktně vzato použít na řízení před odvolacím senátem²⁹. Senátu totiž pouze přísluší, aby se na návrh některého z účastníků vyjádřil k legalitě rozhodnutí OÚS přijatého na základě čl. 20 odst. 1 písm. a) nařízení, kterým odmítá prohlásit odrůdové právo neplatným z důvodu, že tento účastník neprokázal, že podmínky stanovené v článku 7 nebo 10 uvedeného nařízení nebyly v okamžiku udělení odrůdového práva splněny³⁰. Jelikož řízení o odnětí práva nebylo zahájeno Úřadem z úřední povinnosti, ale na návrh R. Schrödera, články 76 a 81 nařízení, ve spojení s jeho článkem 20, pro R. Schrödera stanoví povinnost prokázat, že podmínky pro prohlášení této neplatnosti byly splněny³¹. Tato úprava důkazního břemene a provádění důkazů se jistě zřetelně liší od úpravy stanovené článkem 76 nařízení Rady (ES) č. 207/2009 o ochranné známce Společenství³². Tuto odlišnost pravidel pro dokazování v režimu ochranné známky Společenství a v režimu odrůdových práv lze však vysvětlit tím, že základní nařízení, na rozdíl od nařízení o ochranné známce Společenství, nerozlišuje mezi absolutními důvody a relativními důvody pro zamítnutí zápisu. Režim základního nařízení je navíc v souladu s režimem nařízení Rady (ES) č. 6/2002³³ upravujícím (průmyslové) vzory a s obecnými právními zásadami a procesními pravidly použitelnými v oblasti důkazního břemene a dokazování, zejména s maximou *actori incumbit onus probandi*³⁴. Za těchto podmínek musel být první žalobní důvod zamítnut z důvodu, že byl založen na nesprávném předpokladu, že podle článků 76 a 81 základního nařízení nesl důkazní břemeno v projednávané věci OÚS³⁵.

41. Tribunál poté uvedl, že z ustanovení základního nařízení nevyplývá, že řízení před OÚS má čistě vyšetřovací povahu. Zejména „zásadu zjišťování [skutkového stavu] z moci úřední“ (stanovenou s ohledem na technické zkoušení v čl. 76 první větě nařízení) bylo třeba sladit s pravidlem (stanoveným ve druhé větě téhož článku), podle něhož OÚS nevezme v úvahu skutečnosti a důkazy, které nebyly předloženy v jím stanovené lhůtě. Příslušelo tak účastníkům řízení u OÚS, aby včas

29 — Bod 126.

30 — Bod 128.

31 — Bod 129.

32 — Nařízení ze dne 26. února 2009 o ochranné známce Společenství (Úř. věst. L 78, s. 1) (dále jen „nařízení o ochranné známce Společenství“), které stanoví, že v průběhu řízení před Úřadem pro harmonizaci na vnitřním trhu (dále jen „OHIM“) zkoumá úřad skutečnosti z moci úřední; v řízení týkajícím se relativních důvodů zamítnutí se však OHIM při zkoumání omezí na skutečnosti, důvody a návrhy přednesené účastníky. Viz bod 130.

33 — Nařízení ze dne 12. prosince 2001 o (průmyslových) vzorech Společenství (Úř. věst. 2002 L 3, s. 1; Zvl. vyd. 13/027, s. 142) [dále jen „nařízení o (průmyslových) vzorech“], které stanoví, že OHIM zkoumá skutečnosti z moci úřední, s výjimkou řízení týkajících se prohlášení neplatnosti, kde se omezí na skutečnosti, důvody a návrhy přednesené účastníky. Viz bod 131.

34 — Bod 132. Viz dále čl. 81 odst. 1 základního nařízení.

35 — Bod 133.

uplatnili skutečnosti, které by měl OÚS podle nich konstatovat, a předložili důkazy, které by podle nich měl přijmout na podporu těchto skutečností³⁶. Byla-li tato ustanovení použitelná v odvolacím řízení proti rozhodnutí OÚS přijatému na základě článku 20 nařízení a odmítajícimu prohlásit neplatnost odrůdového práva, příslušelo účastníkovi, který se dovolával uvedené neplatnosti, aby uplatnil skutkové okolnosti a důkazy, které podle něj prokazovaly splnění podmínek pro odnětí odrůdového práva. Senát byl poté povinen pečlivě a nestranně přezkoumat všechny relevantní skutečnosti projednávané věci a dohlížet na dodržování obecných právních zásad a procesních pravidel použitelných v oblasti důkazního břemene a dokazování³⁷.

42. Tribunál měl dále za to, že R. Schröder odvolacím senátu v podstatě vytýká, že se ve svém rozhodnutí opíral výlučně o vylíčení skutkového stavu ze strany OÚS a J. Hanssona, aniž přijal a posoudil jím navrhované důkazy, a zejména aniž vyhověl jeho návrhu na provedení důkazů, jež v projednávané věci spočívají ve znaleckém posudku, který měl zejména stanovit účinek regulátorů růstu³⁸. Tribunál měl za to, že návrhu R. Schrödera nelze vyhovět, protože nepodal žádný důkaz o tom, že je namístě nařídit provedení důkazu³⁹.

43. Tribunál konstatoval, že R. Schröder ani v průběhu správní části řízení nepředložil žádné podstatné informace (jako je odborná studie *ad hoc*, výňatek z odborné publikace, znalecký posudek vyhotovený na jeho žádost či pouhé osvědčení odborníka v oblasti botaniky nebo zahradnictví), které by mohly představovat neúplný důkaz pro jeho tvrzení (mnohokrát zopakované, ale nikdy nepodložené a zpochybněné všemi ostatními účastníky řízení), podle něhož chemické a mechanické ošetření nebo řízkování, jako jsou ta, která byla provedena v projednávané věci, mohla zkreslit technické zkoušení v roce 1997⁴⁰. I když se odvolací senát nakonec přiklonil k argumentaci OÚS a J. Hanssona, neučinil tak navíc „jednostranně a bez ověření“ (jak tvrdí R. Schröder), ale opíral se o vlastní znalosti a vlastní odborné zkušenosti v oblasti botaniky, když přezkoumal zejména otázku, zda bylo v roce 2005 ještě možné popsat LEMON SYMPHONY za použití obecných zásad zkoušení platných v roce 1997, a uvedl důvody, proč měl v úmyslu přijmout tvrzení OÚS a J. Hanssona, a nikoli tvrzení R. Schrödera⁴¹.

44. Tribunál rozhodl, že R. Schröder neprokázal právně dostačujícím způsobem, že by senát porušil pravidla týkající se důkazního břemene a dokazování⁴². Ralf Schröder se v zásadě domáhá nového posouzení relevantního skutkového stavu a důkazů⁴³.

45. Tribunál dále odmítl další argumenty R. Schrödera, v nichž senátu vytýkal, že se nezabýval jeho argumenty ohledně nespolehlivosti technického zkoušení z roku 1997. Zaprvé konstatoval, že technické zkoušení bylo uskutečněno na vhodném rostlinném materiálu, a sice řízcích odebraných z rostlin, které J. Hansson zaslal Bundessortenamt. Zadruhé R. Schröder neidentifikoval žádnou jinou rostlinnou odrůdu, od které by se LEMON SYMPHONY, i když popsána jako odrůda s růstem výhonků „polovzpřímeným až horizontálním“, jasně v roce 1997 neodlišovala. Uvedené posouzení bylo slučitelné s hlavní argumentací předloženou OÚS a J. Hanssonem⁴⁴. Za těchto okolností totiž i za předpokladu, že by technické zkoušení v roce 1997 vedlo, jak tvrdí R. Schröder, k nesprávnému závěru o úrovni projevu přisuzované vlastnosti „růstu výhonků“ a od roku 1997 měla být přisuzována odlišná úroveň projevu, neměla by tato skutečnost žádný dopad na posouzení odlišitelnosti odrůdy LEMON SYMPHONY ve smyslu článku 7 nařízení, neboť toto posouzení se nezakládalo výlučně, pokud vůbec,

36 — Bod 134.

37 — Bod 135.

38 — Bod 136.

39 — Bod 137; viz zejména rozsudek *ILFO v. Vysoký úřad*, (51/65, EU:C:1966:21).

40 — Bod 138.

41 — Bod 139.

42 — Bod 140.

43 — Bod 141.

44 — Bod 158.

na zohlednění uvedené vlastnosti⁴⁵. V tomto ohledu se upravený popis odrůdy LEMON SYMPHONY z roku 2005 lišil od popisu z roku 1997 pouze v tom, že došlo ke změně vlastnosti „růst výhonků“ ze „vzpřímený“ na „polovzpřímený“⁴⁶. Ralf Schröder dále neprokázal, že by v důsledku uvedené změny nebyla v roce 1997 splněna kritéria odlišnosti, uniformity a stálosti⁴⁷. Odrůdové právo by bylo pro odrůdu LEMON SYMPHONY uděleno v každém případě⁴⁸. Senát navíc výslovně odmítl tvrzení R. Schrödera, že kdyby bylo zkoušení odrůdy SUMOST 01 provedeno za použití popisu LEMON SYMPHONY z roku 1997, byly by obě odrůdy považovány za jasně odlišitelné⁴⁹.

46. Tribunál rozhodl, že v každém případě argumenty technické povahy předložené R. Schröderem nemohou s ohledem na úvahy téhož druhu, které byly vyjádřeny v napadeném rozhodnutí a které podléhají částečnému přezkumu, jakož i s ohledem na argumenty, které v odpověď předložili OÚS a J. Hansson, uspět⁵⁰. Zejména okolnost, že rostlinný materiál předaný J. Hanssonem Bundessortenamt neodpovídal požadavkům stanoveným tímto úřadem v jeho dopise ze dne 6. listopadu 1996, nebyla určující⁵¹.

47. Pokud jde o spornou vlastnost „růstu výhonků“, Tribunál upozornil, že otázka zní, zda je tuto vlastnost třeba určit podle relativních nebo absolutních kritérií⁵². Odmítl tvrzení R. Schrödera a na základě vysvětlení předloženého Bundessortenamt konstatoval, že uvedenou vlastnost je třeba podrobit relativnímu a srovnávacímu posouzení odrůd téhož druhu⁵³. Tribunál určil, že se odrůda LEMON SYMPHONY v letech 1997 až 2005 nezměnila. Nedošlo k žádné obsahové změně popisu, jež by se dotýkala totožnosti odrůdy, ale jen ke změně původně zvoleného znění. Nezměnila se totožnost odrůdy, ale byl pouze umožněn její lepší popis, zejména jejím vymezením ve vztahu k ostatním odrůdám daného druhu⁵⁴. V uvedeném závěru konečně Tribunál přihlédl k fotografiím rostlin ve spise z řízení před německými soudy⁵⁵.

Tvrzení účastníků řízení

48. Ralf Schröder předkládá na podporu prvního důvodu svého kasačního opravného prostředku čtyři argumenty. Tvrdí, že se Tribunál svým rozhodnutím vydaným v řízení o odnětí práva, že senát nezjišťuje skutkový stav z moci úřední, dopustil nesprávného právního posouzení. Tím i) porušil článek 51 prováděcího nařízení; ii) došel k nesprávnému závěru, že řízení o odnětí práva je svou povahou řízením kontradiktorním⁵⁶; iii) zkreslil skutkový stav konstatováním, že R. Schröder argumentoval, že důkazní břemeno nese OÚS; a iv) tím, že odmítl provést důkazy, které v řízení před tímto soudem navrhl, porušil jeho základní práva.

49. OÚS uvádí, že Tribunál nepřesně popisuje průběh správního řízení před senátem, neboť senát je oprávněn zjišťovat skutkový stav z moci úřední. Tvrdí nicméně, že první důvod kasačního opravného prostředku je neopodstatněný nebo neúčinný, a je nepřipustný v rozsahu, v němž R. Schröder žádá o nové posouzení skutkového stavu.

50. Jørn Hansson podporuje tvrzení OÚS.

45 — Bod 159.

46 — Bod 160.

47 — Stanovená v technickém protokolu OÚS o zkouškách odlišnosti, uniformity a stálosti; viz bod 2 výše.

48 — Bod 161.

49 — Bod 162.

50 — Bod 163.

51 — Bod 164.

52 — Bod 165.

53 — Bod 166.

54 — Body 167 a 168.

55 — Bod 169.

56 — Článek 20 základního nařízení.

Analýza

51. K posouzení prvního důvodu kasačního opravného prostředku R. Schrädera je nezbytný výklad článku 76 základního nařízení. Jde o řízení vyšetřovací nebo kontradiktorní a nese účastník řízení domáhající se odnětí práva důkazní břemeno? Mezi účastníky řízení je nesporné, že se Tribunál svým rozhodnutím, že se článek 76 nevztahuje na řízení před odvolacím senátem, dopustil nesprávného právního posouzení.

52. K tomuto stanovisku se připojuji.

53. Nejprve se budu zabývat ustanovením článku 76 ve vztahu k řízení před OÚS a až poté se zaměřím na řízení před senátem. První část článku 76 stanoví, že OÚS je povinen zjistit skutkový stav z moci úřední v míře, v jaké se týká věcného přezkoumání a technického zkoušení⁵⁷. Je-li tedy v řízení o odnětí práva uplatňováno, že nebyly splněny podmínky článku 7 (pokud jde o odlišnost rostlinné odrůdy), je Úřad výslovně povinen zjistit skutkový stav.

54. Je pravda, že v druhé části článku 76 je stanoveno, že určitou úlohu při navrhování důkazů hrají i účastníci řízení, neboť OÚS nevezme v úvahu skutečnosti a důkazy, které nebyly předloženy ve stanovené lhůtě. Účastník, který se domáhá odnětí práva, má zjevně v řízení určitou úlohu a právo navrhopvat důkazy na podporu své žádosti⁵⁸.

55. Ze znění dotčeného ustanovení však vyplývá, že OÚS nemůže přijmout rozhodnutí pouze z důvodu, že účastník, který se domáhá odnětí práva, neunesl důkazní břemeno, neboť má výslovně uloženou povinnost zjistit skutkový stav, pokud jde o technické zkoušení, z moci úřední.

56. Z relevantních ustanovení prováděcího nařízení⁵⁹ dále vyplývá, že dotčené řízení je svou povahou spíše vyšetřovací než kontradiktorní, neboť Úřad vede řízení, pokud jde o dokazování a pověřování znalců. Oproti tomu v čistě kontradiktorním řízení nese navrhovatel důkazní břemeno, pokud jde o prokázání jeho argumentů, a odpůrce naopak musí prokázat splnění podmínek, z nichž vychází jeho obhajoba.

57. Ustanovení upravující řízení před OÚS se použijí stejným způsobem i na řízení před senátem⁶⁰. Při rozhodování o odvolání proti rozhodnutí OÚS „působí senát v rámci příslušnosti Úřadu“⁶¹. Jelikož má OÚS v rámci výkonu své funkce širokou posuzovací pravomoc⁶² a článek 76 nařízení jasně stanoví jeho povinnost zjistit skutkový stav z moci úřední, zejména pokud jde o technické zkoušení, z výslovného znění článku 72 nařízení a článku 51 prováděcího nařízení vyplývá, že článek 76 se použije na řízení před senátem přiměřeně.

58. Netvrším, že si senát *musí* vyžádat technické zkoušení pro účely čl. 55 odst. 1, kdykoli je zahájeno řízení o odnětí práva z důvodu nesplnění požadavků na odlišnost stanovených v článku 7. (Tak tomu není ani v případě R. Schrädera. Ten má za to, že technické zkoušení z roku 1997 bylo neplatné, a pokud by senát přezkoumal dostupné důkazy, musel by k tomuto závěru dojít. Senát toto tvrzení odmítl a Tribunál jeho závěry potvrdil.) Mám však za to, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když vyložil článek 76 základního nařízení v tom smyslu, že není použitelný na řízení před senátem.

57 — Prováděného podle článků 54 a 55 základního nařízení.

58 — Viz dále článek 57 prováděcího nařízení.

59 — Viz články 60 a 61 prováděcího nařízení.

60 — Článek 51 prováděcího nařízení.

61 — Článek 72 základního nařízení.

62 — Rozsudek Brookfield New Zealand a Elaris v. OÚS a Schniga, C-534/10 P, EU:C:2012:813, bod 50.

59. Souhlasím však s Tribunálem, že pokud jde o odrůdové právo, neexistuje žádný ekvivalent absolutních a relativních důvodů odmítnutí zápisu ochranné známky. V řízení o odnětí odrůdového práva je rozhodující (v projednávané věci), zda byly splněny podmínky odlišnosti odrůdy stanovené článkem 7 nařízení. Zjištění této skutečnosti vyžaduje technické znalosti a odborné zkušenosti, kterými disponuje v rámci potřebného posouzení (Úřad a) odvolací senát. Tento proces není stejný jako ten, který se řídí režimem ochranné známky Společenství, jehož účelem je v řízení o námitkách určit, zda je vlastník starší ochranné známky schopen prokázat určité skutečnosti, jako je skutečné používání starší ochranné známky. Tyto otázky nejsou v řízení o odnětí práva v takovém režimu odrůdového práva, jaký je dotčen v projednávané věci, relevantní, neboť zde je otázkou, zda byla v době udělení odrůdového práva (v roce 1999, na základě technického zkoušení z roku 1997) LEMON SYMPHONY odlišnou odrůdou⁶³. V této souvislosti nejsou tvrzení R. Schrädera o ustanovení upravujících důkazní břemeno a dokazování v kontextu nařízení o ochranné známce Společenství relevantní.

60. Tribunál poukazuje rovněž na čl. 63 odst. 1 nařízení o (průmyslových) vzorech. Mám za to, že i posledně uvedené nařízení stanoví odlišný rámec, než je rámec ochrany odrůdového práva Společenství, a nemá tedy na napadený rozsudek vliv. Zprvč čl. 63 odst. 1 stanoví obecné pravidlo, že v průběhu řízení zkoumá OHIM skutečnosti z moci úřední. Uvedené pravidlo je omezeno v případech řízení o prohlášení neplatnosti, kde se OHIM omezí na skutečnosti a návrhy přednesené účastníky. Toto omezení vyplývá ze skutečnosti, že OHIM nemůže sám takové řízení podle nařízení o (průmyslových) vzorech zahájit⁶⁴. U řízení o odnětí práva podle článku 20 základního nařízení neexistuje žádné ustanovení rovnocenné uvedenému požadavku.

61. Ralf Schröder navíc správně vytýká Tribunálu jeho chybný závěr, že jím uplatňovaný žalobní důvod vychází z předpokladu, že důkazní břemeno nese OÚS. Uvedený závěr se nezakládá na popisu jeho argumentace, který Tribunál předkládá v bodě 105 svého rozsudku. Uvedená chyba Tribunálu však nepředstavuje zkreslení skutkového stavu⁶⁵. Nejedná se o skutkové zjištění, nýbrž o nesprávný popis jeho žalobního důvodu. Není tedy relevantní, pokud jde o platnost napadeného rozsudku.

62. Byla v důsledku uvedených vad porušena základní práva R. Schrädera na řádnou správu a spravedlivý proces?

63. Ralf Schröder před Tribunálem argumentoval, že se senát ve svém rozhodnutí opíral výlučně o vylíčení skutkového stavu ze strany OÚS a J. Hanssona. Tvrdil, že senát měl shromáždit důkazy z moci úřední a poté provést důkazy, které navrhl, zejména pokud jde o jeho tvrzení, že technické zkoušení z roku 1997 bylo stíženo neodstranitelnou vadou, protože i) rostliny, které byly předmětem zkoušení, byly získány z řízků ošetřených regulátory růstu; a ii) účinky takového ošetření během doby zkoušení „nepominuly“.

64. Ralf Schröder argumentoval, že senát tak porušil jeho základní práva na nestranné a spravedlivé řešení jeho záležitostí (článek 41 Listiny) a na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces (článek 47 Listiny). Nyní tvrdí, že Tribunál při svém rozhodování nezkoumal, zda senát pečlivě a nestranně přezkoumal všechny relevantní aspekty věci. Tribunál navíc neposoudil skutečnosti, které nebyly dostatečně zjištěny senátem, ale pouze potvrdil dřívější zkreslení skutkového stavu uvedeným senátem. Kdyby se Tribunál uvedeného nesprávného posouzení nedopustil, rozhodl by, že senát svým rozhodnutím porušil jeho základní práva. Tímto nesprávným právním posouzením tak Tribunál sám porušil jeho práva podle článku 41 a 47 Listiny.

65. S tvrzením R. Schrädera nesouhlasím.

63 — Ochranná známka Společenství může být prohlášena za neplatnou na základě čl. 52 odst. 1 nařízení o ochranné známce Společenství například tehdy, pokud byla zapsána v rozporu s článkem 7, mimo jiné proto, že postrádá rozlišovací způsobilost [čl. 7 odst. 1 písm. b)].

64 — Článek 52 nařízení o (průmyslových) vzorech.

65 — Rozsudek PepsiCo v. Grupo Promer Mon Graphic, (C-281/10 P, EU:C:2011:679, body 78 a 79).

66. Tribunál zaprvé konstatoval, že R. Schröder v žádné fázi správního řízení nepředložil žádné skutečnosti, které by mohly představovat neúplný důkaz pro jeho tvrzení, podle něhož chemické a mechanické ošetření nebo řízkování (jako jsou ta, která byla provedena v projednávané věci), mohlo zkreslit technické zkoušení odrůdy LEMON SYMPHONY v roce 1997⁶⁶. Zadruhé Tribunál odmítl jeho argument, že senát učinil závěry výlučně na základě důkazů předložených J. Hanssonem a OÚS. Měl za to, že ačkoli se senát nakonec přiklonil k uvedeným tvrzením, vycházel ze svých vlastních znalostí a odborných zkušeností v oblasti botaniky⁶⁷. Zatřetí došel Tribunál k závěru, že se Ralf Schröder se v zásadě domáhá nového posouzení relevantního skutkového stavu a důkazů⁶⁸. Poté přezkoumal zjištění senátu a došel k závěru, že jsou v souladu s objektivními údaji ve spise. Začtvrté konstatoval, že podle zkušeností senátu bylo „obecně známo“⁶⁹, že se metoda řízkování uplatňuje u všech odrůd používaných při technickém zkoušení. Zapáté došel k závěru, že R. Schröder pouze zpochybňuje zjištění učiněná senátem v tomto ohledu⁷⁰.

67. V tomto směru mám za to, že Tribunál svým posouzením pouze nepotvrdil rozhodnutí senátu. Provedl naopak úplné a komplexní přezkoumání řízení před senátem. Vzal v úvahu důkazy navržené všemi účastníky. Došel k závěru, že R. Schröder nenavrhl žádné důkazy na podporu svých tvrzení. Došel rovněž k závěru, že se senát při posouzení skutkových a technických aspektů věci opíral o vlastní odborné zkušenosti⁷¹.

68. Mám tedy za to, že základní práva R. Schrödera na řádnou správu a na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces nebyla porušena.

69. Ralf Schröder rovněž tvrdí, že Tribunál nepřihlédl ke skutečnosti, že senát neodůvodnil své rozhodnutí v souladu s článkem 75 základního nařízení.

70. Mám za to, že uvedené ustanovení nebylo porušeno. Při rozboru platnosti technického zkoušení z roku 1997 se Tribunál zabýval důvody, z nichž rozhodnutí senátu vycházelo. Zjistil přitom, že senát vyloučil skutkový předpoklad R. Schrödera, pokud jde o spolehlivost uvedeného zkoušení. Došel k závěru, že uvedené posouzení nebylo stíženo žádnou zjevnou nesprávností z důvodů uvedených v bodě 67 výše. Dále konstatoval, že R. Schröder v roce 1997 neprokázal, že by LEMON SYMPHONY byla jednoznačně odlišitelná od jiné rostlinné odrůdy. Tribunál konečně odmítl tvrzení R. Schrödera, jimiž zpochybňoval účinnost technického zkoušení z roku 1997 z důvodu nesprávného zjištění úrovně projevu přisuzované vlastnosti „růst výhonků“. Měl za to, že uvedená vlastnost nemá žádný vliv na posouzení odlišnosti odrůdy LEMON SYMPHONY pro účely článku 7 nařízení.

71. Čtvrtý argument R. Schröder je tedy podle mého názoru neopodstatněný.

72. Je sice pravda, že Tribunál použil nesprávný výklad článku 76 základního nařízení a že jeho popis dopadu a významu důkazního břemena v řízení o odnětí práva je nesprávný, avšak napadený rozsudek z uvedeného nesprávného výkladu a popisu nevychází. Důležité je, že Tribunál použil správný výklad článků 7 a 20 nařízení. Potvrdil správnost rozhodnutí senátu, že v rozporu s argumentací R. Schrödera je odrůda LEMON SYMPHONY odlišná, neboť ji lze odlišit projevem vlastností vyplývajících

66 — Viz bod 138 napadeného rozsudku.

67 — Viz bod 139 napadeného rozsudku.

68 — Viz bod 141 napadeného rozsudku.

69 — Viz bod 149 napadeného rozsudku.

70 — Viz bod 150 napadeného rozsudku.

71 — Uvedený závěr může být považován za neslučitelný s výkladem článku 76 uplatňovaným Tribunálem, uvádí-li Tribunál, že striktně vzato není senát povinen zjišťovat skutkový stav z moci úřední.

z genotypu a nikoli z důvodu mechanického či chemického zásahu. Z ustálené judikatury vyplývá, že Soudní dvůr nemá příslušnost zjišťovat skutkový stav nebo hodnotit důkazy, které Tribunál přijal na podporu tohoto skutkového stavu, nedošlo-li ke zkreslení důkazů. K tomu v projednávané věci nedošlo⁷².

73. První důvod kasačního opravného prostředku tedy nemůže obstát. Celý kasační opravný prostředek R. Schrädera vychází z tohoto důvodu natolik, že zbývajících pět důvodů závisí na správnosti výkladu článků 7 a 20 ze strany Tribunálu. Každým z uvedených důvodů se proto budu postupně zabývat jen ve stručnosti.

K druhému důvodu kasačního opravného prostředku: provedení důkazů

74. Ralf Schröder namítá, že se Tribunál tím, že potvrdil rozhodnutí senátu o zamítnutí jeho žádosti o provedení důkazů, dopustil nesprávného právního posouzení. Účelem jeho žádosti bylo získat znalecké posudky v tom smyslu, že takové chemické a mechanické ošetření či řízkování, jaké bylo provedeno v projednávané věci, způsobilo zkreslení výsledků technického zkoušení z roku 1997. Tribunál jeho argument odmítl z důvodu, že na podporu své žádosti nepředložil aspoň neúplný důkaz. Ralf Schröder předkládá na podporu druhého důvodu kasačního opravného prostředku čtyři argumenty. Ve stručnosti tvrdí, že Tribunál: i) porušil pravidla upravující důkazní břemeno a dokazování ohledně jeho žádosti o provedení důkazů; ii) neuvedl odůvodnění a odepřel mu spravedlivý proces a účinnou právní ochranu; iii) ze svého vlastního podnětu vznesl otázku, která nebyla předložena účastníky řízení a nejednalo se o otázku veřejného pořádku, a protiprávně tak rozšířil předmět řízení; a iv) při svém rozhodování nesprávně použil judikaturu Soudního dvora.

75. Tyto argumenty představují čtyři varianty téhož a budu se jimi zabývat společně.

76. Jelikož nařízení neobsahuje žádné zvláštní ustanovení o provádění důkazů ve správní části řízení, z článku 81 vyplývá, že se v řízení před senátem (či OÚS) použijí zásady procesního práva obecně uznávané v členských státech. Mám za to, že Tribunál správně použil zásady vyplývající z judikatury Soudního dvora⁷³ v tom smyslu, že osoba, která se domáhá provedení důkazů, musí podat důkaz o tom, že je namístě takové důkazy provést. Účelem tohoto pravidla je předejít zcela účelovým návrhům. Mám za to, že odkazem na judikaturu Soudního dvora Tribunál respektoval ustanovení článku 81 nařízení.

77. Z ustálené judikatury vyplývá, že povinnost uvést odůvodnění rozsudků, která přísluší Tribunálu (na základě článku 36 a čl. 53 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie), neukládá Tribunálu povinnost poskytovat vysvětlení, ve kterém by se vyčerpávajícím způsobem postupně zabýval každou ze všech úvah uvedených účastníky sporu. Odůvodnění tedy může být implicitní za podmínky, že umožní zúčastněným osobám seznámit se s důvody, na kterých se napadený rozsudek zakládá, a Soudnímu dvoru disponovat poznatky dostatečnými k tomu, aby mohl vykonat soudní přezkum⁷⁴.

78. Tribunál uvedl úplné vysvětlení důvodů, které sledoval, v bodech 136 až 139 napadeného rozsudku. Při výčtu uvedených důvodů Tribunál jednoduše použil právní zásady na skutkové okolnosti projednávané věci. Podle mého názoru nelze takovému postupu nic vytknout.

79. Mám tedy za to, že druhý důvod kasačního opravného prostředku je neopodstatněný.

72 — Rozsudek Brookfield New Zealand a Elaris v. OÚS a Schniga, (EU:C:2012:813, body 39 a 40 a citovaná judikatura).

73 — Rozsudek ILFO v. Vysoký úřad, (EU:C:1966:21, strany 95 a 96).

74 — Rozsudek Alliance One International a Standard Commercial Tobacco v. Komise a Komise v. Alliance One International a další, spojené věci C-628/10 P a C-14/11 P, EU:C:2012:479, bod 64.

Ke třetímu, čtvrtému, pátému a šestému důvodu kasačního opravného prostředku

80. Ve třetím, čtvrtém, pátém a šestém důvodu kasačního opravného prostředku se Ralf Schröder zaměřuje na různé aspekty údajných vad technického zkoušení z roku 1997. Budu se proto těmito důvody zabývat společně.

81. V souladu s článkem 256 SFEU a čl. 58 prvním pododstavcem statutu Soudního dvora je kasační opravný prostředek omezen na právní otázky. Pouze Tribunál je proto příslušný ke zjištění a posouzení relevantních skutkových okolností, jakož i k posouzení důkazů. Posouzení těchto skutkových okolností a důkazů tak nepředstavuje, s výhradou jejich zkreslení, právní otázku, která podléhá jako taková přezkumu Soudního dvora v rámci kasačního opravného prostředku⁷⁵.

82. Ralf Schröder v zásadě Tribunálu vytýká nesprávné právní posouzení následujících zjištění. Zaprvé je praxe rozmnožování vzorků řízkováním „obecně známou“ skutečností (třetí důvod kasačního opravného prostředku)⁷⁶. Zadruhé použití regulátorů růstu na těchto vzorcích neovlivnilo platnost zkoušení (čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku)⁷⁷. Zatřetí popis vlastnosti „růst výhonků“ neovlivnil posouzení odlišnosti odrůdy LEMON SYMPHONY (pátý důvod kasačního opravného prostředku)⁷⁸. Začtvrté je popis uvedené konkrétní vlastnosti podmíněn srovnávacím posouzením odrůd téhož druhu (šestý důvod kasačního opravného prostředku)⁷⁹.

83. Tribunál výtky R. Schrödera odmítl.

84. Ralf Schröder chce nyní prokázat, že Tribunál nemohl rozumně dojít k závěru, že na základě relevantních skutkových okolností není možné určit, že technické zkoušení z roku 1997 je stiženo neodstranitelnou vadou. Ačkoli formálně poukazuje na nesprávné právní posouzení, ve skutečnosti zpochybňuje posouzení skutkových okolností ze strany Tribunálu a důkazní hodnotu, kterou Tribunál těmto skutkovým okolnostem přikládá.

85. Ve světle ustálené judikatury Soudního dvora je tedy třeba považovat třetí, čtvrtý, pátý a šestý důvod kasačního opravného prostředku za nepřijatelný.

86. Doplňuji, že podle mého názoru jsou výše uvedené důvody v každém případě i neopodstatněné.

87. Ke zkreslení skutkových okolností nebo důkazů dochází v případě, kdy je stávající hodnocení důkazů bez použití nových důkazů zjevně nesprávné⁸⁰. Údajné vady, na které R. Schröder poukazuje, spočívají v tom, že Tribunál: i) uvedl, že autorem poznámky ve spise byl znalec Bundessortenamt, přičemž má za to, že se jednalo o zaměstnance OÚS; a ii) konstatoval, že jedinou spornou otázkou je, zda je třeba vlastnost „růst výhonků“ určit na základě relativních nebo absolutních kritérií.

88. V prvním případě se jedná o detail týkající se autora poznámky ve spise, jejíž obsah není zpochybňován. V druhém případě jde o způsob, jakým Tribunál charakterizuje argument R. Schrödera, a nikoli o otázku dokazování. V žádném z obou případů není zřejmé, že by se Tribunál dopustil zjevného nesprávného posouzení: žádný se netýká skutkových okolností technického zkoušení z roku 1997 způsobem, který by měl vliv na hodnocení uvedeného zkoušení.

75 — Rozsudek Brookfield New Zealand a Elaris v. OÚS a Schniga, EU:C:2012:813, body 39 a 40 a citovaná judikatura.

76 — Viz bod 145 napadeného rozsudku.

77 — Viz body 152 až 157 napadeného rozsudku.

78 — Viz body 158 až 162 napadeného rozsudku.

79 — Viz body 165 až 168 napadeného rozsudku.

80 — Rozsudek PepsiCo v. Grupo Promer Mon Graphic, (EU:C:2011:679, body 78 a 79 a citovaná judikatura).

89. Připomínám navíc, že parametry příslušnosti Tribunálu k přezkumu rozhodnutí jsou stanoveny v čl. 73 odst. 2 základního nařízení. Tribunál proto nebyl povinen provést úplné a podrobné posouzení skutkových okolností s cílem určit, zda je odrůda LEMON SYMPHONY odlišná či nikoli pro účely čl. 7 odst. 1 uvedeného nařízení (v rámci žádosti R. Schrädera o odnětí práva podle článku 20). Tribunál byl namísto toho oprávněn omezit se ve světle vědecké a technické složitosti uvedené otázky na přezkoumání zjevných chyb v posouzení⁸¹.

90. Tribunál tedy mohl právem dojít k závěru, že důkazy ve spise postačují k tomu, aby senát mohl rozhodnout, že technické zkoušení z roku 1997 nebylo neplatné z důvodu vadnosti použitého materiálu a že R. Schröder neprokázal, že odrůda LEMON SYMPHONY nebyla v roce 1997 jasně odlišitelná od kterékoli jiné rostlinné odrůdy.

91. Z relevantních bodů napadeného rozsudku⁸² je navíc zřejmé, že Tribunál učinil závěry na základě pečlivého přezkoumání rozhodnutí senátu. Uvedl přitom odůvodnění svých zjištění, která vycházejí z tvrzení a důkazů předložených účastníky řízení.

92. Mám tedy za to, že pokud (*quod non*) je třetí, čtvrtý, pátý a šestý důvod kasačního opravného prostředku přípustný, jsou tyto důvody v každém případě neopodstatněné.

K nákladům řízení

93. Pokud se Soudní dvůr ztotožní s mým závěrem, že kasační opravný prostředek je třeba zamítnout, musí být R. Schröderovi, jakožto účastníkovi řízení, který neměl s žádným z důvodů kasačního opravného prostředku úspěch, uložena náhrada nákladů řízení v souladu s články 137, 138, 140 a 184 jednacího řádu (ve vzájemném spojení).

Závěry

94. Navrhuji proto, aby Soudní dvůr:

- kasační opravný prostředek zamítl a
- uložil R. Schröderovi náhradu nákladů řízení.

81 — Rozsudek Schröder v. Odrůdový úřad Společenství (OÚS), (C-38/09 P, EU:C:2010:196, bod 77).

82 — Body 145 až 168 napadeného rozsudku.